

березні (68,4 %) та січні (50,5 %). Висока в цей період року була і загибель тварин (16–24 % від захворілих).

Захворювання перебігало з наступною клінікою: пригнічення загального стану, у 33,3 % гіпертермія до 40 °С, гіпорексія, профузний пронос. У частини телят зневоднення організму: швидке виснаження, сухість носового дзеркала, западання очних яблук в орбіти. Калові маси смердючі, жовто-сірого забарвлення. У телят відмічали тремор м'язів, залежування, гіпорексію, тривалість хвороби складала 6–9 діб. Телята, які переохворіли, значно відставали в розвитку від своїх ровесників. У 40 % гастроентеральна патологія у них проявлялася повторно (на 7–11-й дні життя). Температура тіла у більшості телят була в нормі. Застосування лікарських засобів сприяло одужанню тварин через 5–6 діб. Однак, через 5–8 днів у частини телят знову відмічали шлунково-кишкові розлади.

Отже, на основі проведених досліджень встановлено, що шлунково-кишкові розлади з синдромом діареї у телят є досить поширеними в господарстві і наносять значних економічних збитків, внаслідок затримки росту, розвитку та загибелі.

УДК 619:616.34.-008:314.4-084:636.2-053.2

ЯНКОВЕНКО О.О., магістрант

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЛІКУВАННЯ ТЕЛЯТ ЗА ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ РОЗЛАДІВ У ТОВ СГП ім. ВОЛОВІКОВА РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Найбільш поширеною патологією новонароджених телят у господарстві є шлунково-кишкові розлади з синдромом діареї, якими хворіє 75–90 % тварин, а загибель складає 16–24 % (в окремі роки до 40 %). Гастроентеральна патологія найчастіше проявляється в зимово-весняний період (січень–квітень). На сьогодні існує безліч схем лікування (в основному з використанням антибактеріальних препаратів) за гастроентеральної патології з синдромом діареї. Не завжди вони ефективні, що і призводить до загибелі телят. Тому мета роботи полягала у розробці і апробації в господарстві лікувальної схеми без застосування антимікробних засобів.

Для цього ми відібрали дві групи телят дослідну і контрольну. Телятам дослідної групи за проявів діарейного синдрому внутрішньо задавали пробіотик «біфікол» по 5 доз (тричі на день). Окрім того, їм підшкірно ін'єктували препарат «бістим» (основний компонент його бджолине обніжжя) в дозі 0,7 мл на 10 кг маси тіла впродовж 7 днів. Телят контрольної групи лікували внутрішньогосподарською схемою (канаміцину сульфат, тримеразин, в/венно 20 %-вий розчин глюкози, відвари ромашки, деревію, звіробою, кори дуба). Після застосування нашої схеми загальний стан тварин поліпшився на 2–3-й дні, повне одужання на 4–5-й день лікування. У контрольній групі поліпшення наступало на

3–5-й дні; у двох тварин його не спостерігали (навіть за інтенсивної терапії), ці телята загинули. У інших проноси припинялися на 6–8-й день. Однак надалі у них проявлялися рецидиви діарейного синдрому.

При дослідженні «червоної» крові на початку досліду вірогідної різниці між показниками еритроцитів, гемоглобіну, гематокриту, МСН і МСV у телят обох груп не виявили. У 60 % тварин контрольної і 70 % дослідної груп виявили поліцитемію, плейохромію, гіперхромію, підвищення гематокриту. У 40 і 50 % тварин обох груп встановили макроцитоз, що вказує на розвиток гіперхромної макроцитарної анемії.

Після одужання у дослідних телят кількість еритроцитів, гемоглобіну і гематокритна величина знизилися на 13,6 %, 9,1 і 15,6 % відповідно. У контрольних телят поліцитемія, плейохромія і підвищений гематокрит були виявлені у 30–40 % тварин.

Отже, поєднане застосування біфіколу і «бістиму» сприяє швидкому одужанню телят, попереджує рецидиви діареї, запобігає загибелі тварин і спричинює відновлення функціонального стану еритроцитопоезу.

УДК 636.8:619:616.36

СЕРБИНА Н.В., магістрантка

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КЛІНІКО-ГЕМАТОЛОГІЧНИЙ СТАТУС СОБАК, ХВОРИХ НА ГЕПАТОДИСТРОФІЮ, ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КАЛЬНИБОЛОТСЬКОЇ ЛІКАРНІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Гепатодистрофія – є досить поширеним захворюванням у дрібних домашніх тварин, зокрема собак. Причини її виникнення самі різноманітні: незадовільна годівля, хвороби шлунково-кишкового каналу (гастрит, гастроентерит), порушення обміну речовин і ендокринної регуляції тощо.

При виконанні роботи було досліджено 18 собак, хворих на гепатодистрофію: 7 – безпородних (38,9 %), 3 – німецькі вівчарки (16,7 %), 3 – ретривери (16,7 %), 5 спанієлів (27,7 %). Згідно анамнезу, впродовж тривалого часу (1,5–3 міс.) у тварин відмічали пригнічення, гіпорексію, інколи блювання. У частини тварин (38,9 %) болючість у ділянці печінки під час пальпації та гепатомегалія. Температура тіла у більшості тварин була в нормі (37,8–38,9 °С). У 2 тварин виявили іктеричність кон'юнктиви. У всіх собак періодично проявлялися гастроентерити, які змінювалися закрепамми. У 38,9 % тварин встановили олігохромемію та у 50 % – олігоцитемію (4,28–4,97 Т/л). Насиченість еритроцитів гемоглобіном у хворих тварин вірогідно не відрізнялася від величин клінічно здорових ($p < 0,5$). При біохімічному дослідженні крові встановлено, що за гепатодистрофії у сироватці крові збільшений вміст загального білка $78,3 \pm 1,74$ г/л (у здорових $66,7 \pm 2,89$; $p < 0,05$).